

Kázeň ev. služieb Božích so spovedou a VP v Bratislave (NK), 2. SL. SVĀTODUŠNĀ,
10. 6. 2019, 18.00; ES 173, 633, 565; A 45 (počas VP: 603, 604); Žalm: 100

Modlitba (slovami Žalmu 51, 3 – 6): Zmiluj sa nado mnou, Bože, podľa svojej milosti! Pre svoje veľké milosrdenstvo zahľad moje priestupky! Dokonale ma obmy z mojej viny, očisť ma od môjho hriechu! Lebo som si vedomý svojich priestupkov a hriech môj predom mnou je stále. Proti Tebe samému som zhrešil, páchal som, čo je zlé v Tvojich očiach, aby si Ty mal pravdu vo svojich rečiach a bol si čistý vo svojom súde. Amen.

Žalm 51, 8. 12 – 14: „*Hľa, obľubuješ hlbokú pravdu; a v skrytosti mi praješ poznať múdrosť. ... 12 Srdce čisté stvor mi, ó Bože, a obnov vo mne ducha pevného! 13 Od svojej tváre nezavrni ma a svojho svätého Ducha mi neodnímaj! 14 Navráť mi radosť z Tvojej pomoci a duchom poslušnosti podopri ma!*“

Milí bratia a milé sestry v Kristovi!

O Duchu Svätom počúvame radi, keď sa o ňom vraví ako o našom Radcovi, Pomocníkovi, Tešiteľovi, Obhajcovi. Pán Ježiš však o Duchu Svätom povedal, že **nám pripomenie všetko, čo Ježiš hovoril** (Ján 14, 26). – Aj to menej príjemné – že **nás poučí o hriechu** (Ján 16, 8).

Biblia je realistická. **Potrebujeme kladné vzory, hodnoverných predstavených a v tomto ohľade by bolo pochopiteľné, keby Písmo sväté vylíčiło Dávída ako ideálneho vládcu.** Veď vskutku mnoho pozitívneho pre svoj národ aj vykonal. Prekladatelia Bible kralické uvádzajú, že **Dávid** niektorými črtami „**figuroval Krista Pána**“. Teda bol v istom zmysle Ježišovým predobrazom.

Realizmus – pravdivosť Písma svätého je v tom, že nezastiera, že **i sám kráľ je hriešny človek**. V 2Sam, 11. kap. sa dočítame o Dávidových temných zločinoch – priam o trojici patriacej k tomu najhoršiemu:

- zmocnenie sa cudzej ženy,
- cudzoložstvo,
- objednanie a zorganizovanie úkladnej vraždy jej manžela.

Toto všetko má Dávid na svedomí. No on **si hĺbku svojho pádu neuvedomil hneď**, ale až po jasnom usvedčení prorokom Nátanom (2Sam, 12. kap.).

Božie slovo zvestované v moci Ducha Svätého odhaľuje našu situáciu. Ani svedomie nás – ľudí poznačených hriechom – nie je spoľahlivé. Musí prísť niekto iný a osloviť nás Boží slovom. Niekedy sa tak udeje v bohoslužobnom zhromaždení, inokedy v dôvernosti osobného rozhovoru – to nie je rozhodujúce. Podstatné je, že **Božie slovo odhalí našu skutočnú situáciu** pred Hospodinovou tvárou. Zrejme to mieni žalmista, keď vyznáva: „*Hľa, obľubuješ hlbokú pravdu; a v skrytosti mi praješ poznať múdrosť*“ (Ž 51, 8). Múdrosť, ku ktorej by on sám nedospel. Múdrosť o sebe samom – že „*proti Tebe samému (Hospodine), som zhrešil*“ (Ž 51, 6) a že „*u Teba je odpustenie*“ (Ž 130, 4).

Dávid je zdrvený. – Sklamaný sebou samým. On, ktorý mal byť príkladom Božiemu ľudu, hanebne zlyhal.

Má takýto hriešnik vôbec nádej? Pôjde „voz“, ktorý svojim hriechom uviedol do pohybu, až do večnosti? Zastaví ho niekto? Neskončí jeho život v slepej uličke?

Cestou von z nej je úprimná ľútosť, vyznanie, pokora a dôvera v Božie milosrdenstvo. Preto Dávid úpenlivo volá Boha a prosí Ho o milosť: „*Srdce čisté stvor mi, ó Bože!*“ „*Stvor*“ – to je výraz vyhradený iba pre Božie konanie.

Znamená „stvorit' z ničoho“. V tomto nás cudzoložník a vrah Dávid zahanbuje. My sa vo svojej sebestačnosti a samospravodlivosti neraz usilujeme o malú kozmetickú úpravu duše, no Dávid prosí o nový začiatok. Nedovoľáva sa svojich predošlých zásluh. Gniavi ho celá ťarcha viny a on vie, že pomôcť môže iba Boh – len Boží milostivý reštart jeho života. Volá teda, modlí sa, prosí Boha o stvorenie čistého srdca a obnovenie pevného – nekolísavého ducha.

Jedno, ani druhé – čisté srdce, ani pevného ducha – si nemôžeme dať. Avšak smieme a máme sa spoľahnúť na Pána Boha, na dielo Ducha Svätého, ktorý činí všetko nové. Nový činí aj naše srdce, zostarnuté v sebaláske, pýche či strachu. Sú situácie, keď môžeme byť so svojim sebedomím v koncoch, no Pán Boh má moc spôsobiť úplne nový začiatok.

Pozoruhodná je Dávidova prosba – jedna z nemnohých zmienok o Duchu Sv. v Starej zmluve: „*Svojho svätého Ducha mi neodnímaj!*“ (Ž 51, 13) Predpokladá, že kto sa kajá, vo chvíli pokánia už Ducha Sv. má. Vskutku, keď klopec na bránu Božieho milosrdenstva, keď prosíme Pána Boha o zmilovanie, už máme Ducha Sv. Nie až potom, keď sa osvedčíme. Modlitba, v ktorej úprimne, bez kalkulovania, vyznávame hriechy, je prejavom Ducha Sv., ovocím Jeho pôsobenia v nás.

V liste Rímskym (8, 26) čítame: „*Duch prichádza na pomoc našej slabosti. Lebo my nevieme, za čo sa máme modliť, ako náleží, ale sám Duch prihovára sa za nás vzdychaním nevysloviteľným.*“ On – Svätý Duch – obnovuje v našom vnútri **ducha pevného – ducha stálosti, nerozkoľísanosti, ktorý vie, čo je v Božích očiach správne, pre čo mám(e) rozhodovať.**

Pevného ducha, ktorý sa vie spoliehať na Božiu lásku v Ježišovi Kristovi. – Na lásku, ktorá otvára nový začiatok.

Dávid sa modlí (v 14): „*Navráť mi radosť z Tvojej pomoci a duchom poslušnosti podopri ma!*“ Radosť je ovocím Ducha Svätého. Dávid vie – a učí to aj nás – že stratenú radosť môžeme nájsť u Boha, ktorý sa zmilúva. Ak má byť obnovený vzťah, z ktorého vyrastá radosť, tak On, náš Pán, musí vyradiť hriech, onen rušivý prvok medzi nami a Bohom. Skutočnú radosť neprinesú zábavné podniky ani zábavné programy, na ktoré, zdá sa, sa TV cielene sústreďuje. Žiaľ nezriedka sú výsledkom plytké, povrchné programy. Je zložité vybrať si v TV programe niečo hodnotného. Opravdivú radosť neprinesú náhrady radosti. Radosť je ovocím Ducha Svätého.

Potrebuje si priznať, že aj radosť Božích detí sa stráca ako sneh na slnku, keď do nášho vzťahu lásky, úcty, dôvery a poslušnosti nebeskému Otcovi vstúpi rušivý prvok, **hriech. Jeho výsledkom je strata radosti. Len Boh ju môže vrátiť – obnoviť.** Žiadne plytké, povrchné náhrady radosti, nemôžu skutočnú radosť zastúpiť. I preto končí slávna 9. symfónia Ludwika van Beethovena Ódou na radosť.

<https://www.youtube.com/watch?v=-mvutiDRvQ> **Radosť je dar. Pán ho dáva tým, ktorí v úprimnom pokání vyznávajú svoje hriechy.** K tomu sme pozvaní i dnes pri spovedi a VP a k tomu nás vedie i kajúci Dávid: „*Srdce čisté stvor mi, ó Bože, a obnov vo mne ducha pevného! Od svojej tváre nezavrni ma a svojho svätého Ducha mi neodnímaj! Navráť mi radosť z Tvojej pomoci a duchom poslušnosti podopri ma!*“ Amen.